

युद्धकाण्डं

४१७

तेजोविषाणः कुलवंशकोपो

मदप्रसेकाकुलचण्डकृस्तः ।

इक्ष्वाकुसिंहावगृहीतदेहः

सुप्तः क्षितौ रावणगन्धकृस्ती ॥ ११ ॥

ततस्तद्देतुमद्वाक्यं परिदृष्टार्थनिश्चयः ।

रामः शोकसमाविष्टं प्रत्युवाच विभीषणं ॥ २० ॥

नायं विनष्टो निश्चेष्टः समरे चण्डविक्रमः ।

अनिवृत्तमहोत्साहः पतितोऽयमशङ्कितः ॥ २१ ॥

नैवं विनष्टं शोचन्ति क्षत्रधर्मव्यवस्थिताः ।

बुद्धिमत्तोऽभिघाताय निपतन्ति रणाजिरे ॥ २२ ॥

येन सेन्द्रास्त्रयो लोकास्त्रासिता युधि धीमता ।

तस्मिन् कालसमायुक्ते न कालः परिशोचितुं ॥ २३ ॥

नैकान्तविजयं युद्धं भूतपूर्वं कदाचन ।

परैर्वा हन्यते वीरः परान् वा हन्ति संयुगे ॥ २४ ॥

इयं हि पूर्वीनिर्दिष्टा गतिः क्षत्रियशाश्वती ।

क्षत्रियो निहतः संख्ये न शोच्य इति निश्चयः ॥ २५ ॥

तदेवं निश्चयं ज्ञात्वा सत्त्वमास्थाय विज्वरः ।

यदिहानन्तरं कार्यं तदिदानीं विचिन्तय ॥ २६ ॥

तमुक्तवन्तं विक्रान्तं राजपुत्रं विभीषणः ।

उवाच शोकसंतप्तो भ्रातुर्हितमनन्तरं ॥ २७ ॥